

W E E K B L A D

VAN HET

NEDERLANDSCH TIJDSCHRIFT VOOR GENEESKUNDE.

LANGDURIGE EN INTENSIEVE ISCHIAS, GENEZEN DOOR
ARSENICUM.

B., landbouwer van beroep, gehuwd en van middelbaren leeftijd, was altijd gezond en sterk geweest tot medio Augustus 1877, toen hij zich in den oogsttijd bijzonder ingespannen had.

Hij is een homo quadratus, nerveus van temperament en eenigzins sentimenteel van karakter.

Van het bovengemeld tijdstip af begon hij te lijden aan pijn in de linker heup, gepaard aan obstructies.

Patiënt hield zijn ziekte voor rheumatisme en behandelde zich zelf met salicylzuur-praeparaten en uitwendig met linimentum volatile. Tegen de obstructies gebruikte hij decoctum sennae.

Langzamerhand ontstonden aanvallen van vermeerderde pijn, vooral kort na het naar bed gaan. Ook het neêrzetten van den voet verwekte meer pijn, zoodat patiënt eerst met een stokje ging met halfgebogen been en later het loopen geheel opgaf.

Den 22sten October riep hij mijne hulp in. Patiënt lag nu aanhoudend te bed; de pols was matig frequent (85 slagen in de minuut), de temperatuur in den oksel 37,8; op de tong vertoonde zich een licht, epitheliaal beslag.

Het zieke been was iets magerder dan het gezonde, de bilplooï ter linkerzijde stond iets lager dan die aan de gezonde zijde, en wel tengevolge van verminderden tonus der m.m. glutaei.

Overigens waren bij adspectie, palpatie en mensuratie geen afwijkingen te vinden. In het verloop van den nervus cutaneus femoris posterior heerschte een eigenaardige paraesthesie. Patiënt had daar permanent het gevoel van koude en hield daarom zijn heup steeds in watten en dekens gewikkeld.

Het pijnlijke punt lag achter den trochanter, somtijds straalden de pijnen uit naar den darmbeenskam, den zitbeensknobbel en naar knie en kuit.

De passieve en actieve bewegingen in heup- en kniegewricht waren ongestoord, ofschoon van nieuwe aanvallen van pijn vergezeld.

Patiënt was in geringen graad lijdende aan haemorrhoiden. Van fissura ani was geen spoor te vinden. Borst- en buikorganen leverden niets abnormaals op. Aan de venae jugularis internae was het bromtolgeruisch te vernemen. De diagnose werd gesteld op Neuralgia Ischiadica en de patiënt dienovereenkomstig behandeld.

Uitwendig: wandelende spaansche vliegen, inwendig: brometum kalicum met valeriaan en ter regeling der defaecatie dagelijks aanwending van de clysopomp, terwijl een versterkende, lichtverteerbare voeding werd aanbevolen.

Inmiddels nam de ziekte hand over hand toe, de aanvallen werden intensiever en namen langzamerhand een meer typischen vorm aan. Een soort van aura ging vooraf, bestaande in een tijdelijke verhooging der bovengenoemde paraesthesie, een gelocaliseerde koude rilling.

De aanval die circa 25 minuten lang aanhield, eindigde met het uitbreken van zweet. Gedurende al dien tijd jammerde patiënt overluid, zoodat hij in den loop zijner ziekte er nog een chronische laryngitis bij kreeg.

Subcutane injecties van morphine en colchicine kortten den duur der aanvallen niet merkbaar af.

De neuralgiën werden zoo hevig, dat de zwangere echtgenoot van patiënt in Januari 1878, verschrikt door het vreeselijke gehuil, dat deze in een zijner aanvallen aanhief, een dood foetus van acht maanden ter wereld bracht.

Intusschen waren achtereenvolgens en zonder enig resultaat de volgende middelen aangewend.

Inwendig: brometum kalicum, opium, aconitine, jodetum kalicum (tot neusbloedens toe), terpentijnolie, chloralhydraat, chinine, subcutane injecties van morphine en colchicine.

Uitwendig: wandelende spaansche vliegen, warme baden, bepenseeling met tinct jodii, unguentum Autenriethii, chloroformliniment, veratrinezalf.

Ten slotte, op 28 Januari dezes jaars, werd het arsenicum aangewend in den vorm der solutio Fowleri, in klimmende doses van 3 maal daags 3 druppels tot 3 maal daags 6 druppels.

Terstond greep er in het lijden een verandering ten goede plaats. Langzamerhand werden de aanvallen minder hevig, de remissies grooter en meer volkomen. De temperatuur keerde binnen weinige dagen tot het normale terug, de eetlust nam toe, patiënt begon dikker te worden, hij verliet zijn sponde en na eerst op krukken te hebben gegaan, liep hij in het begin van Maart weder zooals voorheen.

Den 25sten Maart bezocht ik patiënt voor het laatst. Hij kwam mij met vlugge schreden te gemoet. Bij onderzoek bleek het geatrophieerde lid weder ongeveer denzelfden omvang te hebben als het gezonde; van pijnlijkheid was niets meer te bespeuren; de clysopomp was overbodig geworden; patiënt zag er nog beter gevoed uit dan voor zijn ziekte.

In één woord, hij was volkomen genezen. De medicatie werd nu gestaakt en de toestand is tot op heden nog altijd even voldoende gebleven.

Dinxperlo, 23 Juni 1878.

A. A. GRONDHOUT, *Arts.*